

говоримия за средата на XVII в. народен език и затова се приема за първата българска печатна книга.

През 1806 г. в Римник, Влашко, е отпечатана книгата „Кориакодромион сиреч Неделник. Поучение на всех неделях“ на Софроний Врачански. Тя съдържа 96 поучения за всички недели и празници и е написана на говоримия новобългарски език. Тази книга се приема като начало на съвременното българско книгоиздаване. Затова и 1806 г. е първа година в разглеждания 189-годишен период на българското книгоиздаване. Този период според общественно-културните условия, при които се развива книгоиздаването у нас, може да се раздели условно на следните основни периоди: първи период - доосвободенски (1806 - 1877); втори - следосвободенски (1878 - 1944); трети - социалистически (1945 - 1989); и четвърти - постсоциалистически - от 1990 г. Четвъртият период е анализиран за 1990-1994 г.

Целта на статията е да проследи възникването и развитието на книгоиздаването у нас по години и периоди на основата на статистическото обхващане на книжната продукция и да се направят някои изводи и обобщения.

СТАТИСТИЧЕСКО ИЗУЧАВАНЕ НА КНИГИТЕ У НАС

Сведения за издадените книги в Царство България започват да се публикуват от 1911 г. в официалното статистическо издание

Статистически годишник, в което продължават да се представят обобщени данни за книгоиздаването и до днес.

Първоначално статистическите сведения се получават в сътрудничество с народните библиотеки в гр. София и Пловдив, после - с Българския библиографски институт „Елин Пелин“, а сега - с Народната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ в София. Историята на статистическото изучаване на книгоиздаването у нас е описана от Русев (1984) и от Зотова (1969).

През 1964 г. със статистическия сборник „Книгоиздаване и печат“ започва самостоятелно и подробно публикуване на данни за книгоиздаването у нас¹. Взети са предвид и утвърдените от ЮНЕСКО през 1964 г. принципи и препоръки за водене на международна статистика на печатните издания. За целта от 1966 г. книгите се разпределят според съдържанието съгласно десетичната класификация, което осигурява международна сравнимост на данните. Възприема се за статистическа единица на наблюдение „заглавие“, а не „том“, а също определените на ЮНЕСКО за заглавие, книга и брошура.

От 1962 г. досега статистическите данни се дават както общо, така и поотделно за книги и за брошури. В статията обаче данните се отнасят общо за книги и брошури и се използва наименованието „книги“, което включва и брошури².

¹ Сведения за издадените книги има и в самостоятелната статистическа публикация „Култура“ (1961 - 1995); от 1961 до 1968 г. - „Статистика на културата“.

² „Книга е непериодично печатно издание с обем, не по-малък от 49 страници. Брошура е непериодично печатно издание с обем, не по-малък от 5 и не по-голям от 48 страници“. Statistical yearbook (1994).